

Actief Burgerschap

Even een stukje theorie:

Ieder mens heeft de behoefte zich te binden. Om psychologische, sociale en materiële redenen gaan mensen deel uitmaken van gemeenschappen. In een gemeenschap worden visies gedeeld en identiteiten ontwikkeld. Een gemeenschap kan meer of minder gebaseerd zijn op één visie. Levensbeschouwelijke gemeenschappen kenmerken zich door een sterke verbondenheid van mensen met de visie van die gemeenschap. Het zich binden aan een gemeenschap is belangrijk voor de psychosociale ontwikkeling van mensen. In een gemeenschap, ook de school is een gemeenschap, kunnen leerlingen veel burgerschapcompetenties en houdingen ontwikkelen. Ze kunnen in school reflecteren op de burgerschapsvorming in andere gemeenschappen.

De school als oefenplaats

De school is een oefenplaats voor goed burgerschap en sociale integratie. In de mentorgroep, op het schoolplein, in de huiskamer, in de leerpaleizen krijgt de leerling te maken met processen, gedragingen en gebeurtenissen die ook voorkomen in de 'echte' samenleving. Op school wordt de leerling gestimuleerd voor zijn mening uit te komen en respect te hebben voor mensen die anders zijn. Hij kan zijn sociale competenties verder ontwikkelen, wordt zich bewust van zijn sociale rechten en plichten en kan meedenken en meebeslissen. De school is voor de leerling een venster op de samenleving.

Sociale integratie is gebaat bij de menselijke schaal en een nadruk op de mogelijkheden die een school heeft. Het ligt daarbij voor de hand om de invloedssfeer van de school als uitgangspunt te nemen. Allereerst is dat alles wat zich in de school afspeelt. Daarnaast is de betrokkenheid van ouders van belang. Nog iets verder verwijderd van de invloedssfeer is de directe omgeving van de school.

In ons onderwijsconcept "Kiezen, delen maken", en in de concretisering daarvan zijn de bovenstaande aspecten volop ingebed. De van het concept afgeleide ontwikkelingsleerlijnen worden ook gebruikt om het onderwijs vorm te geven.

In de **dagelijkse praktijk** zien we dat kinderen elke dag leren een keuze uit het onderwijsaanbod te maken, verantwoordelijkheid te dragen voor deze keuze en het accepteren van de consequenties van deze keuze. We leren hierbij aan de kinderen dat er soms een beperkte keuze is en soms een ruime. Dit is afhankelijk van het aanbod wat leerkrachten doen (betekenisvol vs. zinvol). Hierbij leren kinderen dat niet alles mogelijk is en alles kan. Dit zien we concreet terug in Taaltijd en WO-tijd in de MB/BB en het planbord in de OB. Daarnaast leren kinderen ook dat er zaken zijn die je moet doen omdat wij dit in de school of in de samenleving zo met elkaar hebben afgesproken. Dit zien we terug tijdens cursustijd, waarin we de basisvaardigheden aanleren.

In het onderwijsaanbod worden kinderen gestimuleerd om samen te werken (delen) en verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf en de ander. Samenwerken zien we terug in de verschillende leersituaties.

We stimuleren het eigen initiatief en gaan als school hier serieus mee om. Zo zijn kinderen betrokken bij de inrichting van het schoolplein en de school. Kinderen geven op eigen initiatief workshops alleen of met behulp van anderen (opa, oma, vader, moeder etc.) Kinderen kunnen zaken die hen bezighouden bespreken met hun mentor, schoolcontactpersonen (middels een brievenbus) of directeur. Van deze gelegenheid wordt veel gebruik gemaakt.

Elk jaar stimuleert de school i.s.m. de OR een goed doel. In de afgelopen schooljaren is bv. de stichting 'Doe een wens' in het zonnetje gezet en is er op initiatief van een

leerling door een groep leerlingen deelgenomen aan een hardloop project voor 'Dokters van de Wereld, Lopen voor een glimlach'.

Een aantal jaren geleden zijn we gestart met de oprichting van een kinderraad, dit op eigen initiatief van kinderen. Deze 'initiatief groep' is onder begeleiding van de schoolcontactpersoon gestart met de voorbereidingen voor het installeren van een kinderraad. Inmiddels functioneert de kinderraad al een aantal jaren. Zij bespreken wensen die kinderen middels briefjes in de brievenbus van de kinderraad hebben gedaan en beantwoorden vragen van kinderen. Ook komen ze zelf met voorstellen of worden ze door het team of de directie om advies gevraagd. De kinderraad vergadert ongeveer 1 keer per 5 weken met de directeur.

Ook worden de leerlingen middels een enquête gevraagd wat zij van school vinden en hoe zij tegen de verschillende zaken aankijken. Dit wordt in het team besproken en vervolgens wordt bekeken wat wij met de opbrengst willen gaan doen.

Tevens komen maatschappelijke onderwerpen veelvuldig terug in ons levensbeschouwelijk onderwijs (zie ook: Identiteit van de school) Dit onderwijs is gericht op de pluriforme samenleving en op het kennis hebben en kennismaken met verschillende denkwijzen en religies.